

Relatia dintre portretul fizic si trasaturile de caracter ale personajului Costache Giurgiuveanu din romanul Enigma Otiliei de George Calinescu

Portretul fizic al lui mos Costache este "pictat" pe fundalul casei intunecate din strada Antim si-i, sugereaza psihologia nefericita, sfasiata intre mania banului, robirea pentru Otilia si teama de Aglae.

in fata personajului-martor Felix Sima, chipul lui Costache apare pe fondul sonor al scartaielilor unei scari de lemn prea vechi care, impreuna cu intreaga casa, sugereaza avaritia proprietarului, desi detinea mai multe imobile in Capitala (chiar si un restaurant), Costache Giurgiuveanu traia destul de restrans, adunand bani (eventual si pentru Otilia), dar neavand taria sa se desparta de ei.

Fiziceste, el este "un omulet subtire si putin inconvoiat", avand "capul atins de o calvitie aproape totala" si buzele ingalbenite din pricina fumatului; cei doi dinti (comparati cu niste aschii de os) trimit la copilarie, iar clipitul "rar si moale" al pleoapelor, ca al bufnitelor speriate de lumina ii sugereaza caracterul ascuns: nimeni nu stie cum isi administreaza Costache banii; chiar Felix fiind contrariat de "cheltuielile" imaginare trecute in contul lui.

O alta atitudine menita sa-i acopere adevaratele planuri, este balbaiala voita; auzind ca vizitatorul era tanarul Sima, Costache cauta o scapare, rostind celebra propozitie care-i insumeaza esenta: "Aici nu sta nimeni!"

Plasat de unii comentatori in galeria maniacilor (alaturi de Simion.Titi si Aurica), mos Costache se afla la limita dintre grotesc, tragic si comic; el este, totusi, un om blajin care o iubeste pe Otilia, amanarea infierii ei datorandu-se fricii de Aglae.

Al doilea atac de apoplexie ii va aduce moartea (cauzata de gestul criminal al lui Stanica). Ultimele cuvinte ale lui Costache ("Banii, ba-banii pu-pungasule!") ii rezuma existenta.